

XVIII. évfolyam, 13. szám, 2015

Agrárpiaci Jelentések
GABONA ÉS IPARI NÖVÉNYEK

Gabona és Ipari Növények
XVIII. évfolyam, 13. szám, 2015

Megjelenik kéthetente
2015. július 15.

Felelős szerkesztő
Dr. Stummer Ildikó

Szerzők
Dr. Molnár Zsuzsa
molnar.zsuzsa@aki.gov.hu
Elek Réka
elek.reka@aki.gov.hu

Kiadó
Agrárgazdasági Kutató Intézet
H-1093 Budapest, Zsil utca 3-5.
Postacím: H-1463 Budapest, Pf.: 944
Telefon: (+36 1) 476-6093
Fax: (+36 1) 217-8111
www.aki.gov.hu
aki@aki.gov.hu
https://pair.aki.gov.hu

ISSN 1418 2130

A Gabona és Ipari Növények piaci jelentésén kívül kínáljuk még a Baromfi; Élőállat és Hús; Zöldség, Gyümölcs és Bor; Tej és Tejtermékek piaci jelentéseket is.

A kiadványokkal kapcsolatban részletes felvilágosítást ad:
Mihók Zsolt
Telefon: (+36 1) 476-3064

Minden jog fenntartva. A kiadvány bármely részének sokszorosítása, adatainak bármilyen formában (nyomtatott vagy elektronikus) történő tárolása vagy továbbítása, illetőleg bármilyen elven működő adatbázis-kezelő segítségével történő felhasználása csak a kiadó előzetes írásbeli engedélyével történhet.

Tartalomjegyzék

Összefoglaló.....	3
Gabonapiaci jelentés.....	4
Búza.....	4
Kukorica	4
Agrárpolitikai Hírek	5
A gabonafélék jegyzése	7
Termelői és kikötői árak	11
Gabonapiaci információk.....	14
Olajnövény-piaci jelentés	16
Szójabab	16
Napraforgómag.....	16
Repcemag	16
Az olajmagok és származékaik jegyzése	18
Termelői és kikötői árak	21
Olajmagpiaci információk	23

Összefoglaló

Az USA agrárminisztériumának (*USDA*) friss, 2015/2016. gazdasági évi búzatermelésre vonatkozó várakozásai továbbra sem erősítették meg azokat a korábbi piaci aggodalmakat, amelyek szerint az amerikai kontinensen a heves esőzésekkel kísért *El Niño* időjárási jelenség, és az Európában uralkodó szárazság számottevően befolyásolná az idei búzatermést.

Magyarországon az AKI PÁIR adatai szerint átlagosan 50 ezer forint/tonna körül mozgott az étkezési búza áfa és szállítási költség nélküli termelői ára, miközben a takarmány minőségű terménnyel 44 ezer forint/tonna körül kereskedtek 2015. július elején.

Míg az USA-ban az átlagon felüli csapadék és a hűvös időjárás, addig az Európai Unióban az elhúzódó aszályos időszak vetette vissza a kukoricaállományok fejlődését.

Magyarországon az AKI PÁIR adatai szerint a takarmánykukorica tonnánkénti termelői ára 39 ezer forint fölé emelkedett július első hetében.

Jóllehet, a szójabab fronthavi kurzusa 388 dollár (*USD*)/tonnával még közel nyolchavi csúcsot döntött a chicagói árutőzsdén (*CME/CBOT*) 2015. június 30-án, néhány nappal később 368 dollár/tonnára esett a júliusi határidős jegyzés.

A napraforgóolaj fekete-tengeri exportárának trendjét követte a napraforgómag legközelebbi lejáratra szóló jegyzése a Budapesti Értéktőzsde (BÉT) árupiaci szekciójában.

Az *USDA* adatai szerint a repcemag 69 millió tonnát meghaladó globális felhasználásának fedezéséhez a 67 millió tonna kibocsátáson túl a tartalékok egy részére is szükség lesz a 2015/2016. gazdasági évben.

Gabonapiaci jelentés

Búza

Az északi féltekén kezdetét vette a búza aratása. A bővülő kínálat és az USA agrárminisztériumának (USDA) 2015. július 10-én közzétett friss adatai egyelőre gátat szabtak a kurzus további erősödésének. A búza legközelebbi lejáratra szóló jegyzése – a június végi „rally”-t követően – 210-216 dollár (USD)/tonna között hullámozott a chicagói árutőzsdén (CME/CBOT) 2015. július első dekádjában. A hivatal ugyanis a búza 2015/2016. gazdasági évre vonatkozó globális termelését az előző havinhoz képest 722 millió tonnára emelte, ugyanakkor a felhasználást 714 millió tonnára lefelé korrigálta. A szezon végére a valaha volt legnagyobb volumen, 220 millió tonna maradhat a raktárakban. A szakértők az Európai Unióban a meghatározó búzatermesztő régiókban uralkodó tartós szárazság miatt a korábban jelzettnél kisebb kibocsátásra számítanak ugyan, azonban a 148 millió tonnára becsült termés bőségesen fedezi a tagországok szükségletét, és akár 31 millió tonna termés juthat exportra (a 2014/2015. gazdasági évinél 3,7 millió tonnával kevesebb). Ezzel a volumennel továbbra is vezető exportőri pozícióban maradhat az EU a világpiacon annak ellenére, hogy az USDA elemzői az USA kivitelét 26 millió tonnára felfelé módosították. Az észak-amerikai ország búza-exportja a 2014/2015. évi szezonét várhatóan 3,5 millió tonnával múlja felül a folyó gazdasági évben, miután a projekció szerint a tavalyinál 3,3 millió tonnával több kenyérgabonát takaríthatnak be. A várakozások továbbra sem erősítették meg azokat a korábbi piaci aggodalmakat, amelyek szerint az amerikai kontinensen a heves esőzésekkel kísért *El Niño* időjárási jelenség, és az Európában uralkodó szárazság számottevően befolyásolná az idei búzatermést. A párizsi árutőzsdén (Euronext/MATIF) július első napjaiban még 205 euró/tonnáig erősödött a búza fronthavi kurzusa, majd 2015. július 10-ig 200 euró/tonna alá ereszkedett. Magyarországon a Budapesti Értéktőzsde (BÉT) árupiaci szekciójában 52,5 ezer forint/tonnáig emelkedett a malmi, 49 ezer forint/tonnára a takarmánybúza legközelebbi lejáratra szóló jegyzése a hónap elején. Ezt követően a két kurzus a párizsi trendhez igazodva 3, illetve 4 százalékkal csökkent július 10-én. A fizikai piacon az AKI PÁIR adatai szerint átlagosan 50 ezer forint/tonna körül mozgott az étkezési búza áfa és szál-

lítási költség nélküli termelői ára, miközben a takarmány minőségű terménnyel 44 ezer forint/tonna körül kereskedtek július elején. A Nemzeti Agrárgazdasági Kamara (NAK) 2015. július 13-i adatai alapján az alig több mint 1 millió hektárra előirányzott termőterület 46 százalékan aratták le a búzát, egyelőre a tavalyi hektáronkénti 4,7 tonnát kissé meghaladó átlaghozammal.

Kukorica

Tovább erősödött a kukorica fronthavi jegyzése a chicagói árutőzsdén (CME/CBOT) július első harmadában. A 170 dollár/tonnát megközelítő árszint kialakulását többek között az ösztönözte, hogy az USDA a termés 2015/2016. gazdasági évi globális termelését és a szezon végi zárókészletet az egy hónappal korábbihoz képest egyaránt lefelé módosította, míg a várható felhasználáson nem változtatott. A világ elsőszámú kukoricatermelőjének számító Egyesült Államokban a 9 százalékos állománypusztulást követően az elmúlt 5 év legkisebb területéről (32,8 millió hektár) mindössze 344 millió tonna kukoricát (-5 százalék) takaríthatnak be a gazdák az idén. A 2014/2015. gazdasági évinél élénkebb kivitel (48 millió tonna) mellett így 41 millió tonna (-4,5 millió tonna) tartalék halmozódhat fel a folyó évi szezon végére. Míg az észak-amerikai országban az átlagon felüli csapadék és a hűvös időjárás, addig az Európai Unióban az elhúzódó aszályos időszak vetette vissza a kukoricaállományok fejlődését. Emiatt a tavalyinál 10 millió tonnával kisebb kibocsátásra van kilátás, ami a tavalyinál 5,5 millió tonnával nagyobb importot tehet szükségessé. A kukorica legközelebbi lejáratra szóló kurzusa inkább a búza párizsi trendjéhez, mintsem a kukorica világpiaci árához igazodott a párizsi árutőzsdén (Euronext/MATIF) a megfigyelt időszakban; 185 euró/tonnán jegyezték 2015. július 10-én. Magyarországon a takarmánykukorica júliusi kurzusa 42 ezer forint/tonna szinten került kivételre a BÉT árupiaci szekciójából 2015. június 30-án. A szeptemberi szállítási terményre ennél számottevően magasabb áron, tonnánként 46 ezer forintért köthettek szerződést a vevők július első dekádjában. Az AKI PÁIR adatai szerint a takarmánykukorica tonnánkénti termelői ára 39 ezer forint fölé emelkedett július első hetében.

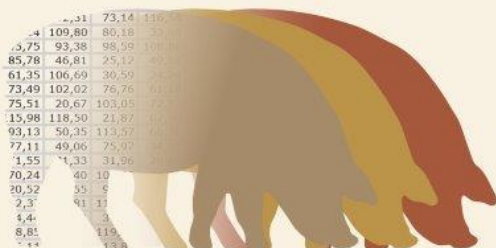
Agrárpolitikai Hírek

• A mezőgazdasági termelőket ért vihar és jégeső károk kezelése a mezőgazdasági kockázatkezelési rendszeren belül oldható meg, amelynek I. pillére az agrár-kárenyhítési rendszer. Az agrár-kárenyhítési rendszerben tag mezőgazdasági termelőnek a jégeső és a vihar által okozott károkat a káresemény bekövetkezését követő 15 napon belül kell bejelenteniük a Mezőgazdasági és Vidékfejlesztési Hivatal honlapjáról elérhető Elektronikus Kárbejelentő Felületen. A 2015. kárenyhítési évtől kezdődően a termelők már kisebb, parcella szintű károk bejelentését is megtehetik azzal, hogy a fenti káresemények által okozott károk ezen kisebb területeken is meg kell haladniuk a 30 százalékos hozamcsökkenési szintet. A kárenyhítő juttatás iránti kérelmet a termelőknek továbbra is tárgyév november 30-ig kell benyújtani. Az új kockázatkezelési rendszer II. pillérét képező díjtámogatott biztosítások kockázatvállalása is kiterjed a vihar és jégeső károk térítésére mindhárom (A, B, C.) biztosítási konstrukcióban. A mezőgazdasági termelők a biztosítási díjtámogatás keretében ez évben is az általuk befizetett biztosítási díj legfeljebb 65 százalékát kaphatják vissza,

amelyet a központi költségvetés finanszíroz. Azon termelőknek, akik már a 2015. évre megkötötték növénybiztosításukat, a biztosítási szabályzatban rögzítettek szerint – általában 48 órán belül – kell bejelenteniük a károkat az adott biztosítónál. A kárenyhítési rendszerben a termelő abban az esetben részesülhet teljes mértékű kárenyhítő juttatásban, amennyiben tárgyévi referencia hozamértékének legalább 50 százaléka mezőgazdasági biztosítással rendelkezik.

• Az új uniós költségvetési időszakban (2014-2020) Magyarországra a Közös Agrárpolitika forrásaiból 1250 milliárd forint jut vidékfejlesztési programokra. A tervek szerint 53 milliárd forintot új öntözőberendezések kiépítésére, a régiek korszerűsítésére, meliorációra (talajjavításra) és vízvisszatartásra különítenek el a gazdák számára. A forrásokra csak mezőgazdasági termelők pályázhatnak, a támogatási intenzitás legfeljebb 50 százalékos lesz. A programot a következő hetekben hagyják jóvá véglegesen, és várhatóan év végén, vagy a jövő év elején írják ki az első pályázatokat.

MEGÚJULT A SERTÉSINFORMÁCIÓS RENDSZER!



Örömkre szolgál, hogy az ágazat szereplői értékelő kérdőívünk kitöltésével segítették az információs honlap továbbfejlesztését.

Szíves együttműködésüket ezúton is köszönjük!

A Sertésinformációs Rendszer elérhetősége változatlan:
www.sertesinfo.aki.gov.hu



1. táblázat: **A gabonafélék termelői ára Magyarországon**

	2015. 27. hét	2015. 27. hét/ 2015. 26. hét (százalék)	2015. 27. hét/ 2014. 27. hét (százalék)
Étkezési búza	49 347	97	104
Takarmánybúza	44 649	106	104
Takarmánykukorica	39 652	103	81
Takarmányárpa	40 444	104	98

...= Adatvédelmi korlátok miatt nem közölhető adat.

Megjegyzés: A termelői ár az áfát és a szállítási költséget nem tartalmazza.

Forrás: AKI PÁIR

2. táblázat: **A búza legközelebbi lejáratra szóló jegyzése a hazai és a nemzetközi tőzsdéken**

		Szállítási határidő	Mértékegység	2015. 07. 08.	2015. 07. 09.	2015. 07. 10.
Budapesti Értéktőzsde (BÉT)	Malmi búza	2015. augusztus	HUF/tonna	52 500	52 500	52 800
	Takarmánybúza	2015. augusztus	HUF/tonna	48 500	46 800	46 800
Párizsi árutőzsde (Euronext/MATIF)	Búza	2015. szeptember	EUR/tonna	196	197	198
Chicagói árutőzsde (CME/CBOT)	Búza	2015. július	USD/tonna	210	210	214

Forrás: BÉT, Euronext/MATIF, CME/CBOT

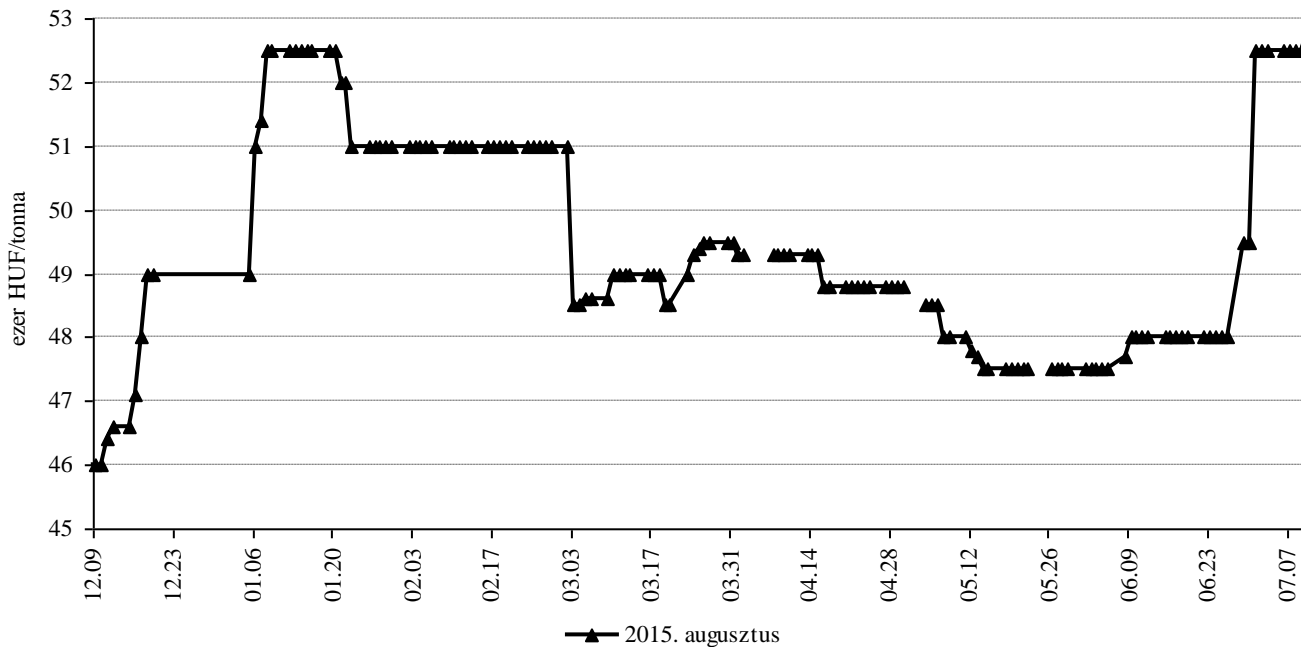
3. táblázat: **A kukorica legközelebbi lejáratra szóló jegyzése a hazai és a nemzetközi tőzsdéken**

	Szállítási határidő	Mértékegység	2015. 07. 08.	2015. 07. 09.	2015. 07. 10.
Budapesti Értéktőzsde (BÉT)	2015. szeptember	HUF/tonna	45 700	45 700	45 700
Párizsi árutőzsde (Euronext/MATIF)	2015. augusztus	EUR/tonna	184	184	185
Chicagói árutőzsde (CME/CBOT)	2015. július	USD/tonna	164	166	168

Forrás: BÉT, Euronext/MATIF, CME/CBOT

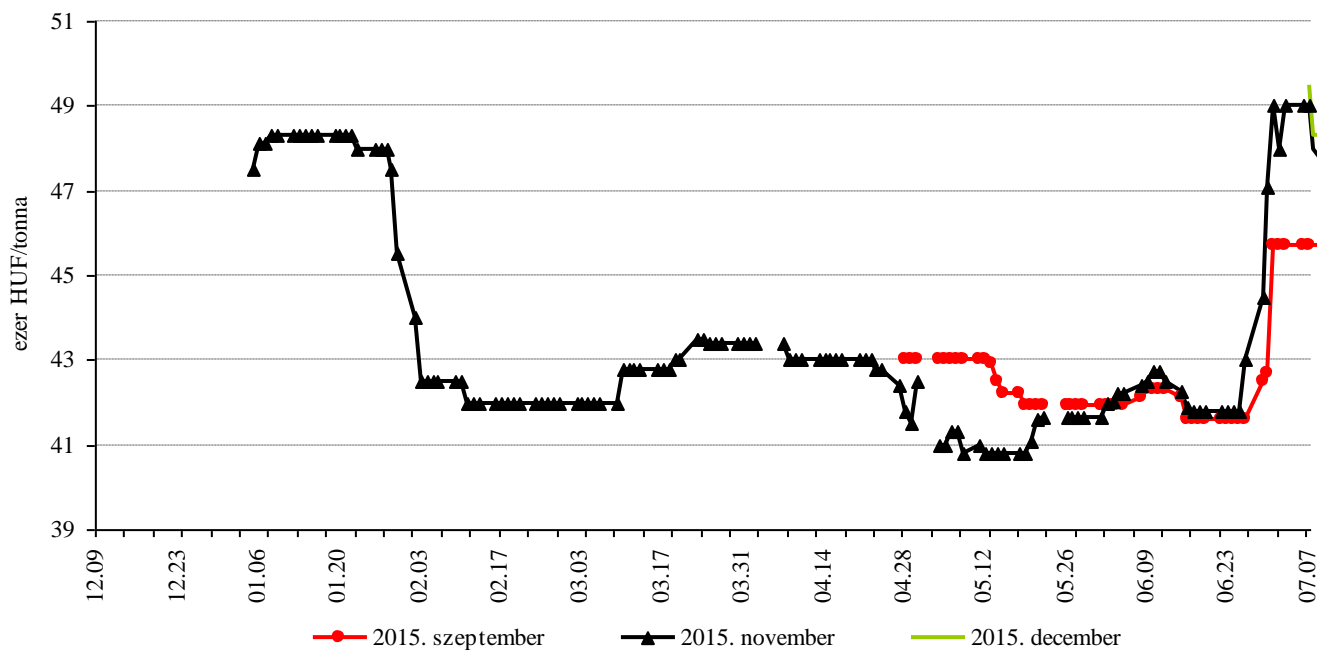
A gabonafélék jegyzése

1. ábra: A malmi búza különböző határidőre szóló jegyzése a Budapesti Értéktőzsdén (2014-2015)



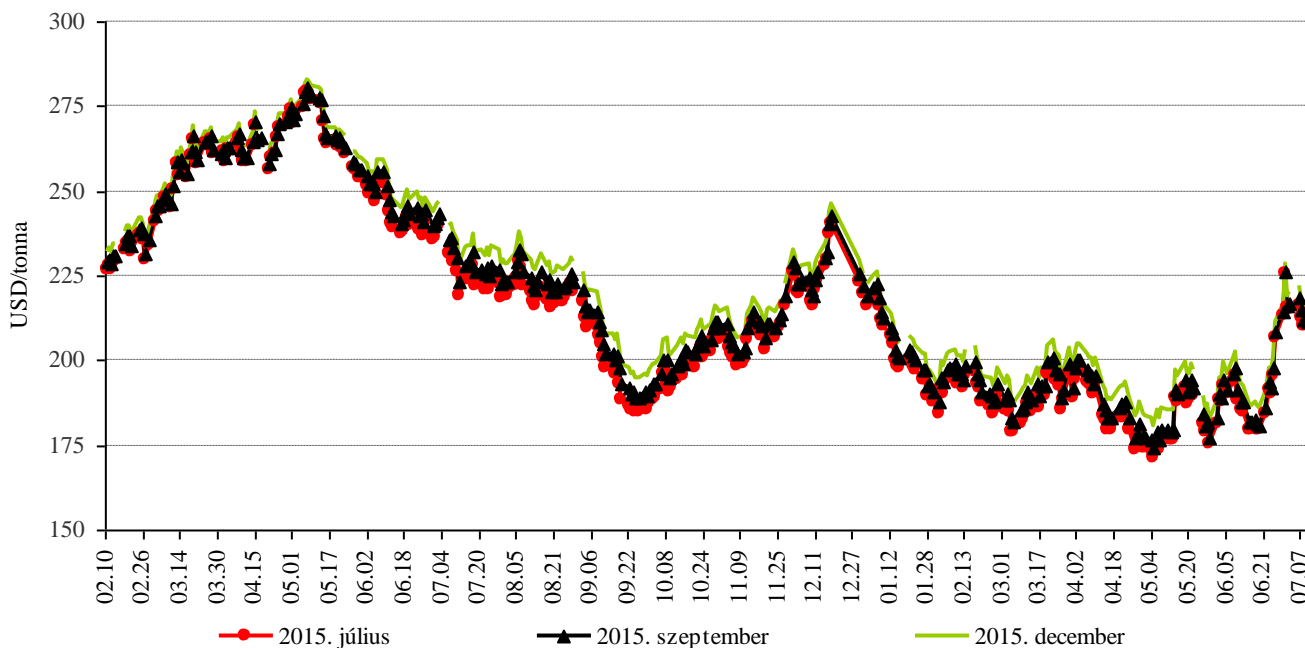
Forrás: BÉT

2. ábra: A takarmánykukorica különböző határidőre szóló jegyzése a Budapesti Értéktőzsdén (2014-2015)



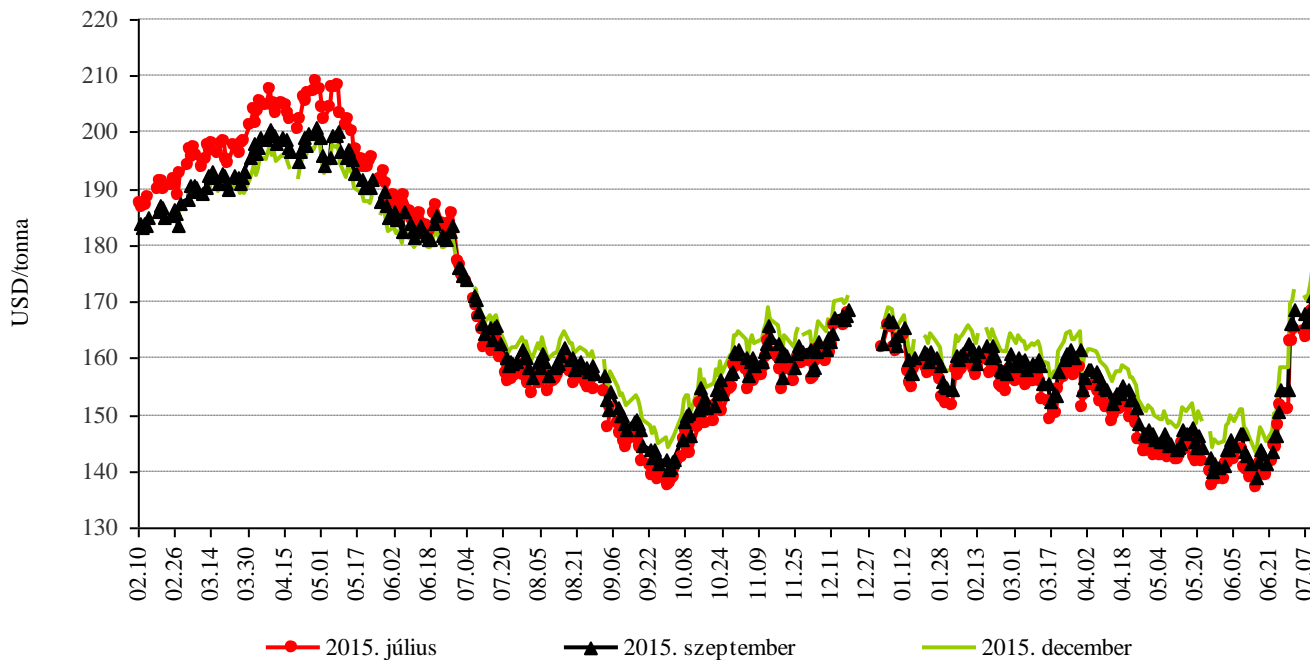
Forrás: BÉT

3. ábra: **A búza különböző határidőre szóló jegyzése a chicagói árutőzsdén (2014-2015)**



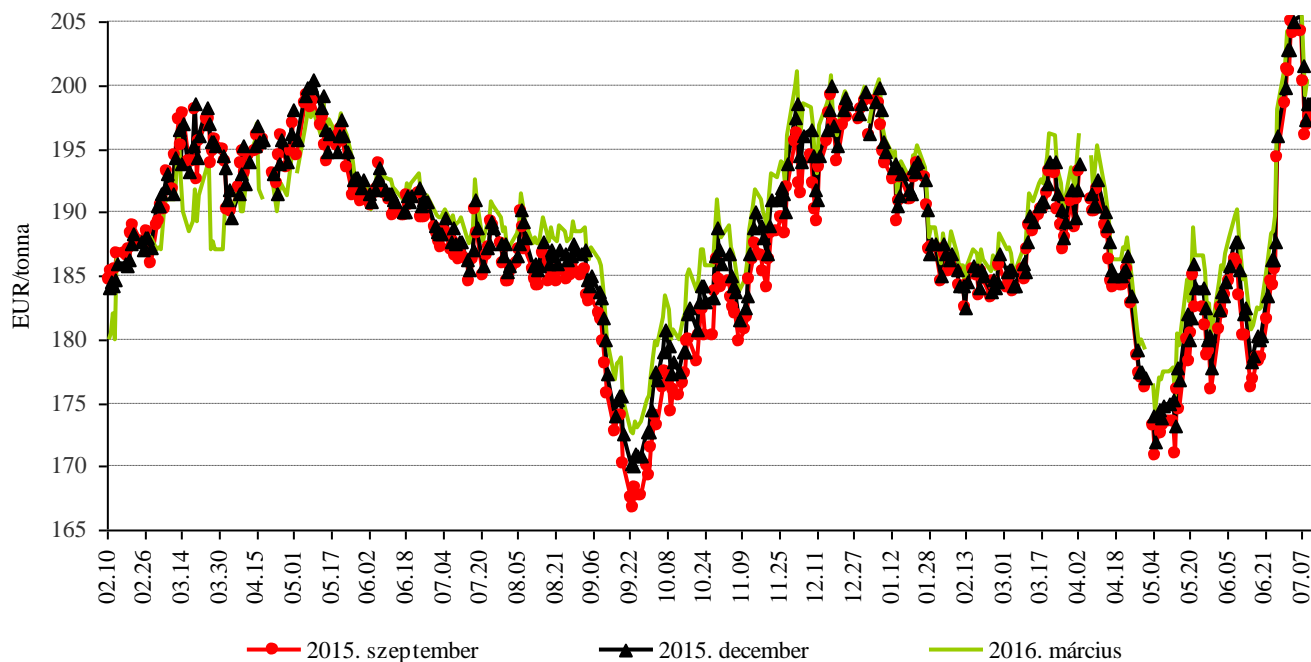
Forrás: CME/CBOT

4. ábra: **A kukorica különböző határidőre szóló jegyzése a chicagói árutőzsdén (2014-2015)**



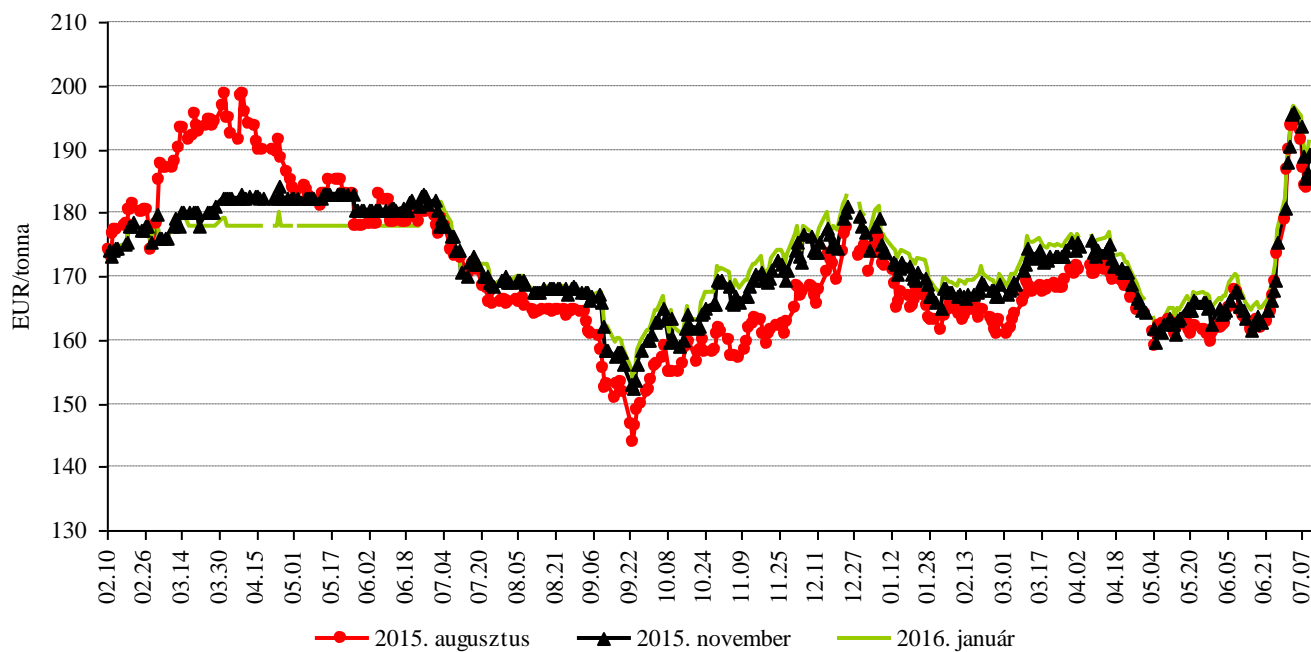
Forrás: CME/CBOT

5. ábra: A búza különböző határidőre szóló jegyzése a párizsi árutőzsdén (2014-2015)



Forrás: Euronext/MATIF

6. ábra: A kukorica különböző határidőre szóló jegyzése a párizsi árutőzsdén (2014-2015)



Forrás: Euronext/MATIF

4. táblázat: A búza és a kukorica nemzetközi tőzsdei jegyzése (2015. július 10.)

Szállítási határ- idő	Euronext/MATIF, Párizs		Szállítási határ- idő	CME/CBOT, Chicago (őszi lágy búza)	
	EUR/tonna	HUF/tonna		USD/tonna	HUF/tonna
BÚZA					
2015. szeptember	198	61 695	2015. július	214	60 039
2015. december	199	62 007	2015. szeptember	212	59 480
2016. március	200	62 554	2015. december	214	60 245
2016. május	202	62 945	2016. március	217	61 029
2016. szeptember	199	62 164	2016. május	218	61 341
2016. december	200	62 554	2016. július	218	61 175
KUKORICA					
2015. augusztus	185	57 712	2015. július	168	47 273
2015. november	189	59 118	2015. szeptember	171	48 091
2016. január	192	59 821	2015. december	175	49 243
2016. március	193	60 289	2016. március	179	50 306
2016. június	194	60 446	2016. május	181	50 857
2016. augusztus	194	60 446	2016. július	182	51 256

Forrás: Euronext/MATIF, CME/CBOT

5. táblázat: A főbb termények különböző lejáratra szóló kontraktusainak belső volatilitása

Lejárat	Elszámolóár (USD/tonna)	Belső volatilitás ^{a)}		
		2015. 07. 09. (százalék)	2015. 07. 02. (százalék)	
Búza	2015. szeptember	212,36	33,5	41,2
Kukorica	2015. szeptember	168,74	31,2	36,3
Szójabab	2015. augusztus	377,14	29,1	23,2
Szójadara	2015. augusztus	391,23	-	-

^{a)} Belső volatilitás (implied volatility): A piaci szereplők várakozásait tükröző volatilitás, amelyre az adott határidős kontraktusra köthető opciók aktuális prémiumából matematikai modellek segítségével következtetni lehet. (Pl.: Ha a belső volatilitás értéke 15,8 százalék, akkor az adott határidős kontraktus jegyzésében az elkövetkező 365 napban 68 százalékos valószínűséggel $\pm 15,8$ százalék eltérés várható.)

Forrás: Barchart

6. táblázat: A különböző árutőzsdei szereplők nyitott kötésállománya (határidős kontraktusok) a főbb termények vonatkozásában a chicagói árutőzsdén (2015. július 7.)

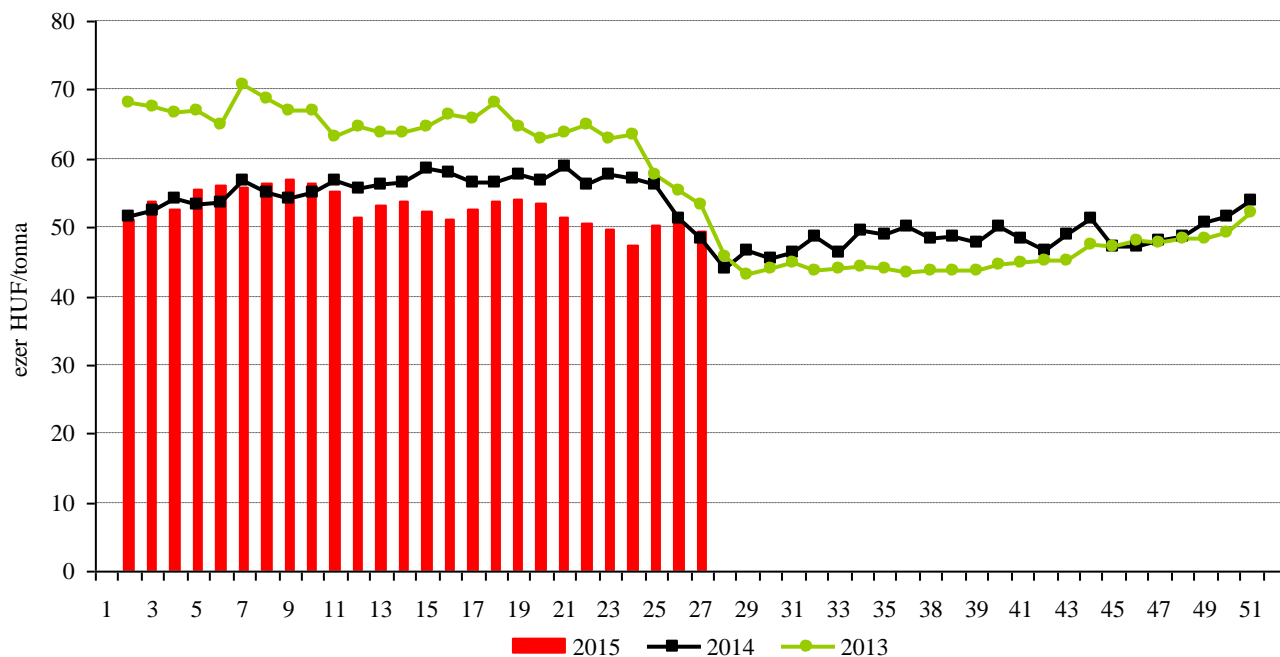
	Pozíciók száma										
	Termelő/kereskedő/ feldolgozó/stb.		Swap kereskedők			Pénzügyi befektetők			Egyéb		
	Vételi	Eladási	Vételi	Eladási	Spread ^{a)}	Vételi	Eladási	Spread ^{a)}	Vételi	Eladási	Spread ^{a)}
Búza	33 576	150 366	111 731	9 534	6 203	96 137	60 722	35 536	37 586	53 323	34 185
Kukorica	252 653	599 157	270 348	16 826	64 837	270 061	121 169	105 078	162 304	102 496	86 421
Szójabab	179 358	369 280	133 004	4 669	9 423	113 848	50 614	53 761	79 288	43 929	47 523
Szójadara	97 275	247 173	52 639	3 835	5 390	89 620	41 512	15 960	52 261	21 717	34 977

^{a)} Spread – Különbözeti ügylet.

Forrás: Commodity Futures Trading Commission

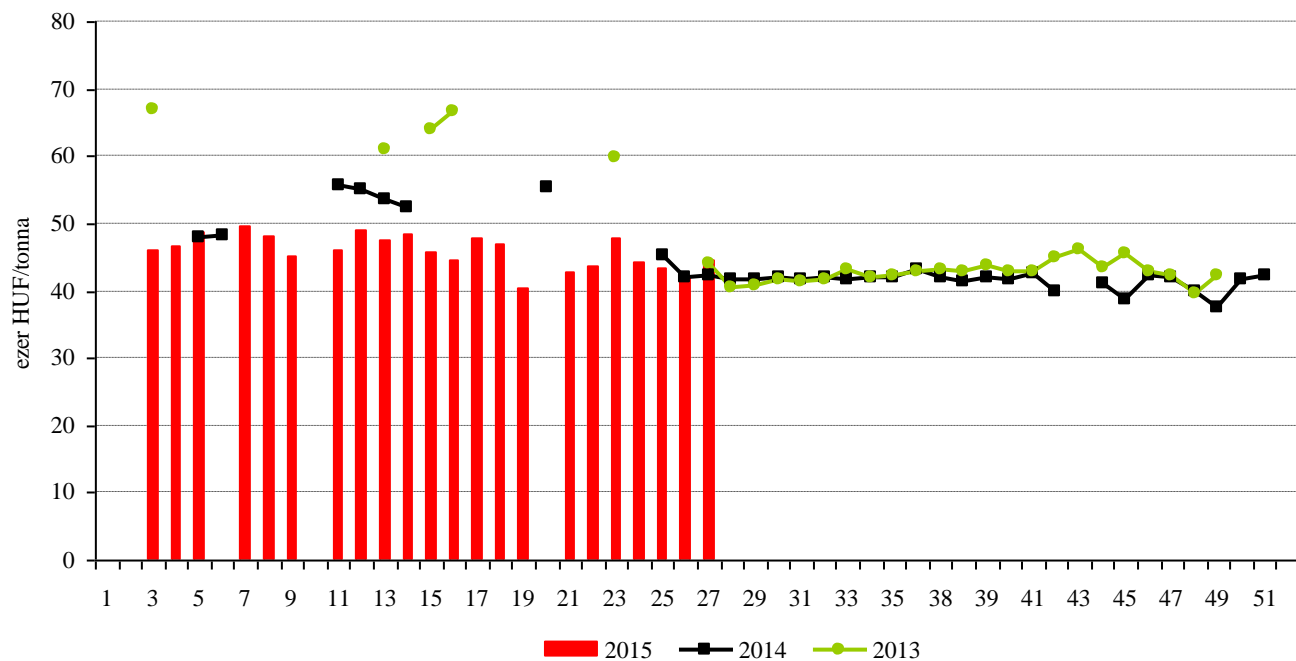
Termelői és kikötői árak

7. ábra: Az étkezési búza heti termelői ára Magyarországon (2013-2015)



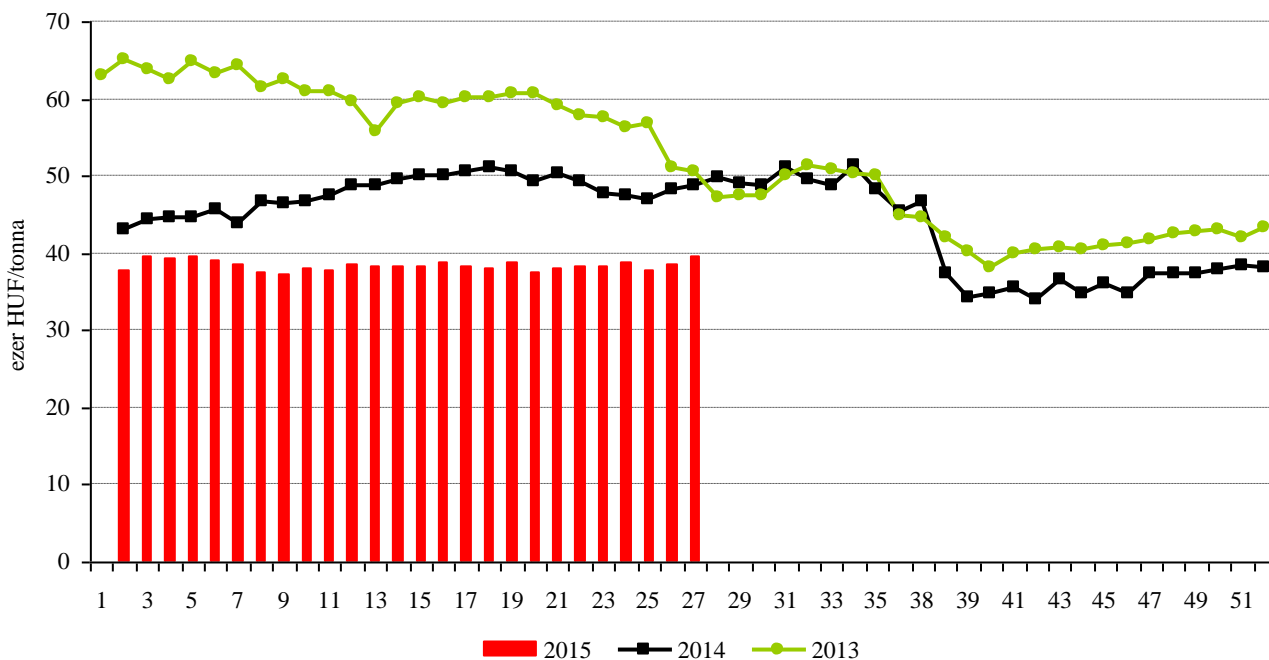
Forrás: AKI PÁIR

8. ábra: A takarmánybúza heti termelői ára Magyarországon (2013-2015)



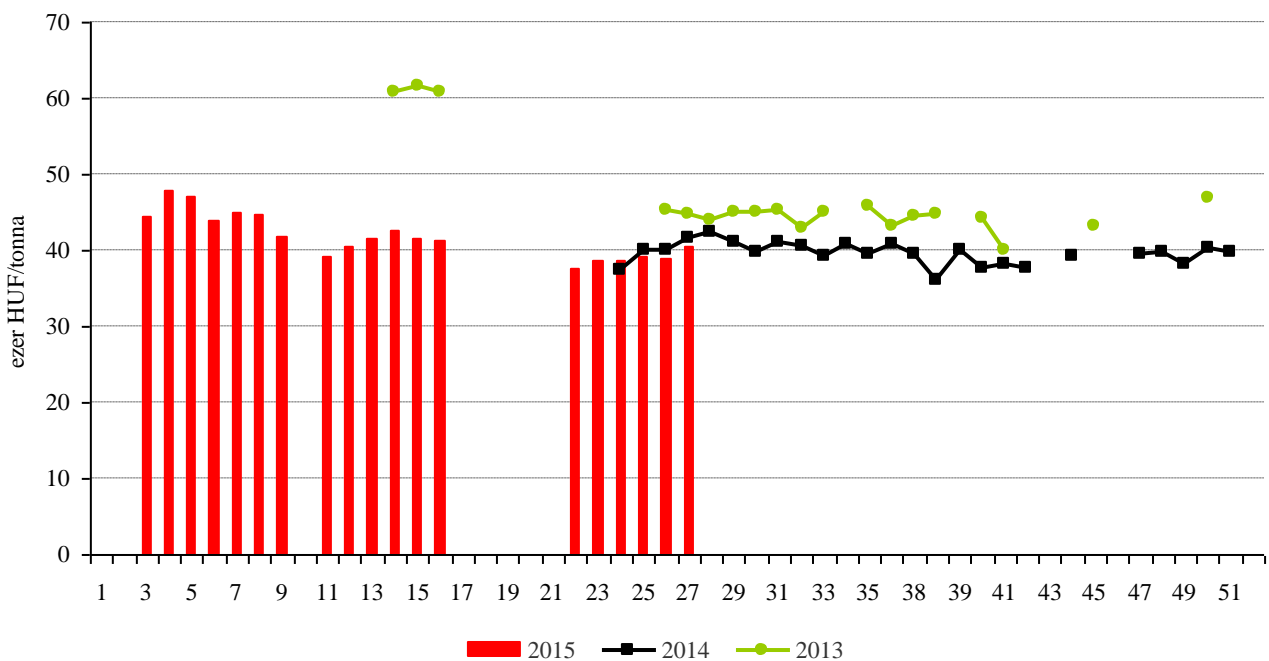
Forrás: AKI PÁIR

9. ábra: A takarmánykukorica heti termelői ára Magyarországon (2013-2015)



Forrás: AKI PÁIR

10. ábra: A takarmányárpa heti termelői ára Magyarországon (2013-2015)



Forrás: AKI PÁIR

7. táblázat: **A gabonafélék nemzetközi és európai kikötői ára**

	Mértékegység	2015. 06. 19.	2015. 06. 26.	2015.07.03.	2015.07.10.	
BÚZA	USA, FOB Gulf HRW	USD/tonna	227	242	252	252
	Franciaország, FOB Rouen, 10,5%	USD/tonna	198	213	216	217
	Németország, FOB 12%	USD/tonna	215	220	225	223
	Oroszország 12,5% FOB	USD/tonna	194	193	205	200
	Ukrajna, 12,5% FOB	USD/tonna	194	195	206	203
	Románia, FOB Constanța	USD/tonna	-	-	-	-
KUKORICA	USA, FOB Gulf, No. 2	USD/tonna	168	183	199	196
	Franciaország, FOB Bordeaux	USD/tonna	190	195	217	211
	Ukrajna, FOB	USD/tonna	180	182	197	195
	Románia, FOB Constanța	USD/tonna	154	-	157	162
	Hollandia, CIF Rotterdam	EUR/tonna	165	168	179	191
ÁRPA	Franciaország, FOB Rouen	USD/tonna	191	204	208	205
	Ukrajna, FOB	USD/tonna	180	180	184	184
	Románia, FOB Constanța	USD/tonna	-	-	-	-

Megjegyzés: FOB – Free on Board (költségmentesen a hajó fedélzetére), CIF – Cost, Insurance and Freight (költség, biztosítás és fuvardíj – megnevezett rendeltetési kikötő); n. a. – nincs adat.

Forrás: Agrochart, MADR, Európai Bizottság

8. táblázat: **A gabonafélék európai termelői ára**

		EUR/tonna			
		2015. 24. hét	2015. 25. hét	2015. 26. hét	2015. 27. hét
MALMI BÚZA	Bulgária, DEPPROD Dobrich	164	164	148	153
	Németország, DEPSILO Hamburg	180	183	198	99
	Franciaország, DELPORT Rouen	168	-	193	195
	Románia, DEPSILO Banat	173	158	157	156
TAKARMÁNY- BÚZA	Bulgária, DEPPROD Dobrich	143	143	138	138
	Németország, DEPSILO Hamburg	175	175	187	182
	Franciaország, DEPSILO Eure-et-Loire	151	-	-	-
	Románia, DEPSILO Oltenia	161	-	-	152
	Egyesült Királyság, FGATE	159	159	157	168
KUKORICA	Bulgária, DEPPROD Plevén	141	141	143	135
	Németország, DEPSILO Hamburg	-	-	-	190
	Franciaország, DELPORT Bordeaux	153	156	167	185
	Románia, DEPSILO Oltenia	139	118	-	-
TAKARMÁNY- ÁRPA	Bulgária, DEPPROD Burgas	-	-	-	135
	Németország, DEPSILO Hamburg	160	167	176	179
	Franciaország, DELPORT Rouen	-	-	185	185
	Románia, DEPSILO Muntenia	129	150	143	150
	Egyesült Királyság, FGATE	144	147	149	147

Megjegyzés: DEPPROD – a telephelyen vagy a termőhelyen tehergépkocsira vagy egyéb szállítóeszközre pakolva, DEPSILO – a tárolt termény silónál tehergépkocsira vagy egyéb szállítóeszközre pakolva, DELPORT – a kikötőbe szállítva, FGATE – termelői ár.

Forrás: Európai Bizottság

Gabonapiaci információk

9. táblázat: A gabona alapú termékek feldolgozó értékesítési ára Magyarországon

	Kiszereles	Mértékegység	2014. 27. hét	2015. 26. hét	2015. 27. hét	2015. 27. hét/ 2014. 27. hét (százalék)	2015. 27. hét/ 2015. 26. hét (százalék)
Finomliszt BL 55	ömlesztett	tonna	1 344	586	382	28	65
		HUF/kg	77	73	73	95	101
	zsákos	tonna	2 362	1 548	1 496	63	97
		HUF/kg	77	76	76	99	101
	zacskós	tonna	971	655	790	81	121
		HUF/kg	82	89	90	110	102
Rétesliszt BFF 55	ömlesztett	tonna
		HUF/kg
	zsákos	tonna	50	20	29	58	148
		HUF/kg	83	96	86	104	90
	zacskós	tonna	62	35	36	57	100
		HUF/kg	94	91	95	101	104
Fehér kenyér- liszt BL 80	ömlesztett	tonna	668	396	251	38	63
		HUF/kg	75	72	72	96	100
	zsákos	tonna	821	418	526	64	126
		HUF/kg	76	74	74	97	100
Tésztaipari liszt TL 50	ömlesztett	tonna	161	...	234	146	...
		HUF/kg	82	...	77	93	...
	zsákos	tonna	71	18
		HUF/kg	83	81
Étkezési búza- dara AD	zacskós	tonna	64	37	44	70	121
		HUF/kg	90	95	98	109	103

... = Adatvédelmi korlátok miatt nem közölhető adat.

Forrás: AKI PÁIR

10. táblázat: Az ipari keveréktakarmányok feldolgozó értékesítési ára Magyarországon

	Mértékegység	2014. május	2015. április	2015. május	2015. május/ 2014. május (százalék)	2015. május/ 2015. április (százalék)
Brojler táp	tonna	94 996	91 614	91 711	97	100
	HUF/tonna	8 706	9 516	8 304	95	87
Hízósertéstáp	tonna	79 076	75 057	75 060	95	100
	HUF/tonna	7 779	7 365	7 093	91	96

Forrás: AKI PÁIR

11. táblázat: **A gabonafélék külkereskedelme Magyarországon**

ezer tonna

		2014. január-április	2015. január-április	Változás (százalék)
Export	10019900 Búza, nem vető	650,25	421,61	64,8
	10039000 Árpa, nem vető	48,61	162,90	335,1
	10059000 Kukorica, nem vető	1 123,50	1 643,34	146,2
Import	10019900 Búza, nem vető	25,96	56,01	215,7
	10039000 Árpa, nem vető	13,96	16,90	121,0
	10059000 Kukorica, nem vető	116,98	22,92	19,5

Forrás: KSH

12. táblázat: **Az Európai Unió aktuális export-import engedélyei**

ezer tonna

		2013. július 1.- 2014. június 30.	2014. július 1.- 2015. június 30.	Változás (százalék)
Export	Búza (durum és liszt nélkül)	28 020	31 337	111,8
	Árpa	5 737	9 099	158,6
	Kukorica	2 626	3 637	138,4
Import	Búza (durum és liszt nélkül)	1 760	3 159	179,4
	Árpa	34	77	226,4
	Kukorica	14 509	9 203	63,4

Forrás: Európai Bizottság

13. táblázat: **A világ búza- és kukoricamérlege**

millió tonna

	USDA		IGC		Tallage	
	2014/2015 ^{a)}	2015/2016 ^{b)}	2014/2015 ^{a)}	2015/2016 ^{b)}	2014/2015 ^{a)}	2015/2016 ^{b)}
BÚZA						
Termelés	726	722	721	711	709	706
Felhasználás	707	714	710	713	696	712
Export	161	158	153	149	157	159
Import	161	158	153	149	157	159
Zárókészlet	212	220	198	196	191	184
KUKORICA						
Termelés	1002	987	999	963	980	964
Felhasználás	983	991	974	976	958	969
Export	123	125	120	121	115	119
Import	123	125	120	121	115	119
Zárókészlet	194	190	201	188	190	186

^{a)} Előzetes adat. ^{b)} Előrejelzés.
Forrás: USDA, IGC, Tallage

Olajnövény-piaci jelentés

Szójabab

Jóllehet, a szójabab fronthavi kurzusa 388 dollár (USD)/tonnával még közel nyolchavi csúcsot döntött a chicagói árutőzsdén (CME/CBOT) 2015. június 30-án, néhány nappal később 368 dollár/tonnára esett a júliusi határidős jegyzés. Ennek hajtóereje elsősorban az volt, hogy Kínában az értékpapírok 30 százalékos értékvesztése miatt pánikszerű eladásba kezdtek a pénzügyi befektetők a tőzsdén. Az átmeneti pénzügyi bizonytalanság közvetve a szójabab piacára is begyűrűzött, hiszen Kína vásárlóerejének gyengülése a világ szójababpiacán túlkínálathoz vezetne. Az ázsiai ország ugyanis a globális kereskedelembe kerülő szójabab kétharmadát vásárolja minden szezonban. A hullámvölgyet követően ismét erősödött a kurzus, és 2015. július 10-én 380 dollár/tonna fölött jegyezték a szójababot.

Napraforgómag

A készletek kimerülésével egyre kevesebb napraforgómag forog a piacon a világ elsőszámú napraforgómag-termelőjeként számon tartott Ukrajnában, noha a feldolgozók igényelnék az alapanyagot. Mindezek hatását fokozta a dollár erősödése, ami a termény belpiaci árának növekedését eredményezte július első dekádjában. A napraforgóolaj piacára az alapanyag árának emelkedése mellett az is pozitív hatást gyakorolt, hogy a szójabab és a repcemag jelentősen felértékelődött a világpiacra az elmúlt hetekben, így a napraforgóolaj 860 dollár/tonna körüli exportáron hagyta el az ukrainai kikötőket július első napjaiban. Az *UkrAgroConsult* tanácsadó ügynökség adatai szerint Ukrajna 350 ezer tonna, Oroszország 80 ezer tonna napraforgóolajat szállított a nemzetközi piacra 2015 júniusában, ezzel együtt a 2014/2015. gazdasági évi kivitel 3,4 millió és 1,1 millió tonnával zárult a két szovjet utódállamban. Ezt követően a külpiacon a napraforgóolaj kikötői ára is gyengült. A napraforgóolaj fekete-tengeri exportárának trendjét követte a napraforgómag legközelebbi lejáratra szóló jegyzése a Budapesti Értéktőzsde (BÉT) árupiaci szekciójában. Július első napjaiban átmenetileg 112 ezer forint/tonnára emelkedett a kurzus, július 10-én azon-

ban már 110 ezer forint/tonnára mérséklődött. A fizikai piacon 109 ezer forint/tonna körüli áfa és szállítási költség nélküli termelői áron forgott a termény július elején az AKI PÁIR adatai szerint.

Repcemag

A repcemag legközelebbi lejáratra szóló jegyzése a július elsejei 399 euró/tonnás 14 havi csúcsot követően 380 euró/tonnára esett a párizsi árutőzsdén (Euronext/MATIF) a hónap első hetében – igazodva a szójabab chicagói jegyzéséhez. Az USDA friss, 2015/2016. gazdasági évre vonatkozó projekciójának megjelenése azonban újabb lendületet adott a kurzus emelkedéséhez, így a terményt július 10-én ismét 390 euró/tonna fölött jegyezték a franciaországi fővárosban. A hivatal ugyanis a tavalyinál 12 százalékkal gyengébb termelésre számít az Európai Unióban, és 6 százalékkal kevesebbre Kanadában a 2015/2016. gazdasági évben. A 67 millió tonnára előre jelzett globális kibocsátás ezzel 4,5 millió tonnával maradhat el a 2014/2015. évi szezonétól. Ennél kisebb mértékben csökkenhet ugyanakkor a felhasználás, és a 69 millió tonnát meghaladó világszintű igény fedezéséhez a tartalékok egy részére is szükség lesz. A 2015/2016. gazdasági évi zárókészlet így 4,6 millió tonnára apadhat. Különösen a világ legnagyobb termelőjének számító Európai Unió raktárai ürülhetnek ki, az előrejelzés szerint a készlet akár meg is feleződhet (1,2 millió tonnára). A világpiaci hatások csak részben gyűrűztek be a magyarországi piacra, az augusztusi szállítási repcemag jegyzése ugyanis 113 ezer forint/tonnáig csökkent a BÉT-en 2015. július első hetében, az ezt követő áremelkedés elmaradt a magyarországi piacon. A Nemzeti Agrárgazdasági Kamara (NAK) 2015. július 13-i adatai szerint a 207 ezer hektárra előirányzott terület 87 százalékaról takarították be a repcemagot, a tavalyi hektáronkénti 3 tonnás hozamtól egyelőre 15-20 százalékkal elmaradó termésátlaggal.

14. táblázat: Az olajmagok termelői ára Magyarországon

	2015. 27. hét	2015. 27. hét/ 2015. 26. hét (százalék)	2015. 27. hét/ 2014. 27. hét (százalék)
Napraforgómag	109 381	107	104
Repce	115 340	114	103

...= Adatvédelmi korlátok miatt nem közölhető adat.

Megjegyzés: A termelői ár az áfát és a szállítási költséget nem tartalmazza.

Forrás: AKI PÁIR

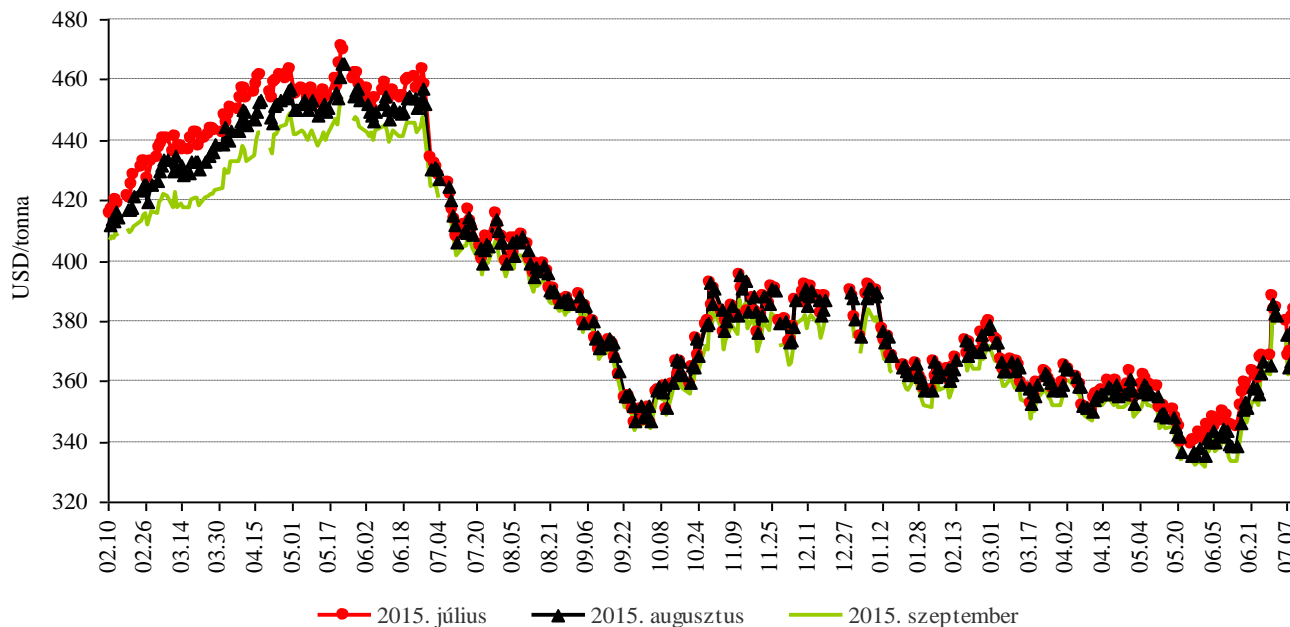
15. táblázat: Az olajmagok legközelebbi lejáratra szóló jegyzése a hazai és a nemzetközi tőzsdéken

		Szállítási határidő	Mértékegység	2015. 07. 08.	2015. 07. 09.	2015. 07. 10.
Budapesti Értéktőzsde (BÉT)	Napraforgómag	2015. október	HUF/tonna	111500	111500	110500
	Repce	2015. augusztus	HUF/tonna	113000	114500	113000
Párizsi árutőzsde (Euronext/MATIF)	Repce	2015. augusztus	EUR/tonna	385	389	393
Chicagói árutőzsde (CME/CBOT)	Szójabab	2015. július	USD/tonna	370	381	383

Forrás: BÉT, Euronext/MATIF, CME/CBOT

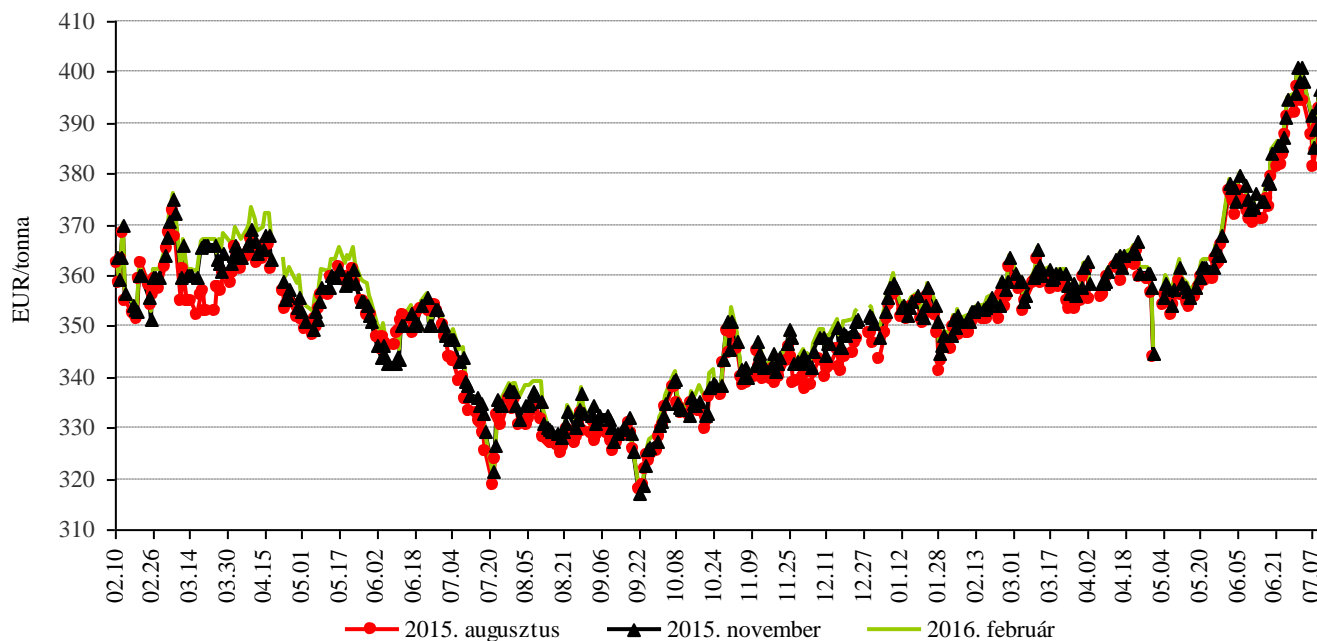
Az olajmagok és származékaik jegyzése

11. ábra: A szójabab különböző határidőre szóló jegyzése a chicagói árutőzsdén (2014-2015)



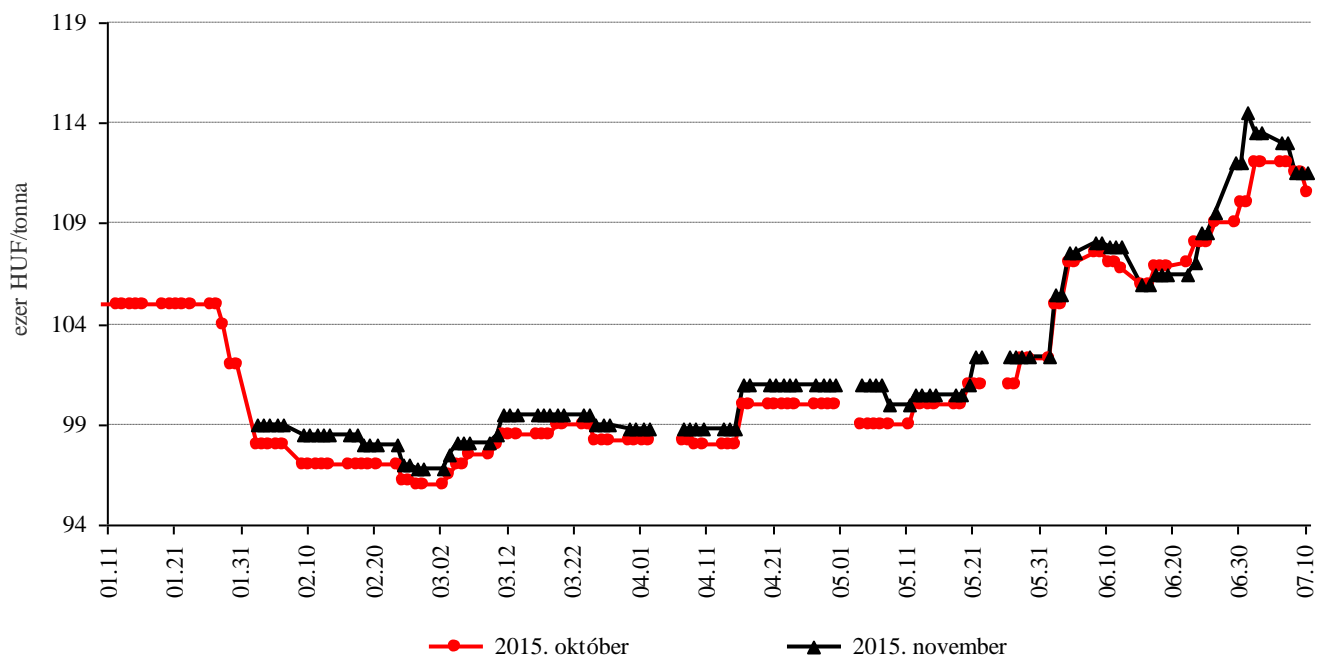
Forrás: CME/CBOT

12. ábra: A repcemag különböző határidőre szóló jegyzése a párizsi árutőzsdén (2014-2015)



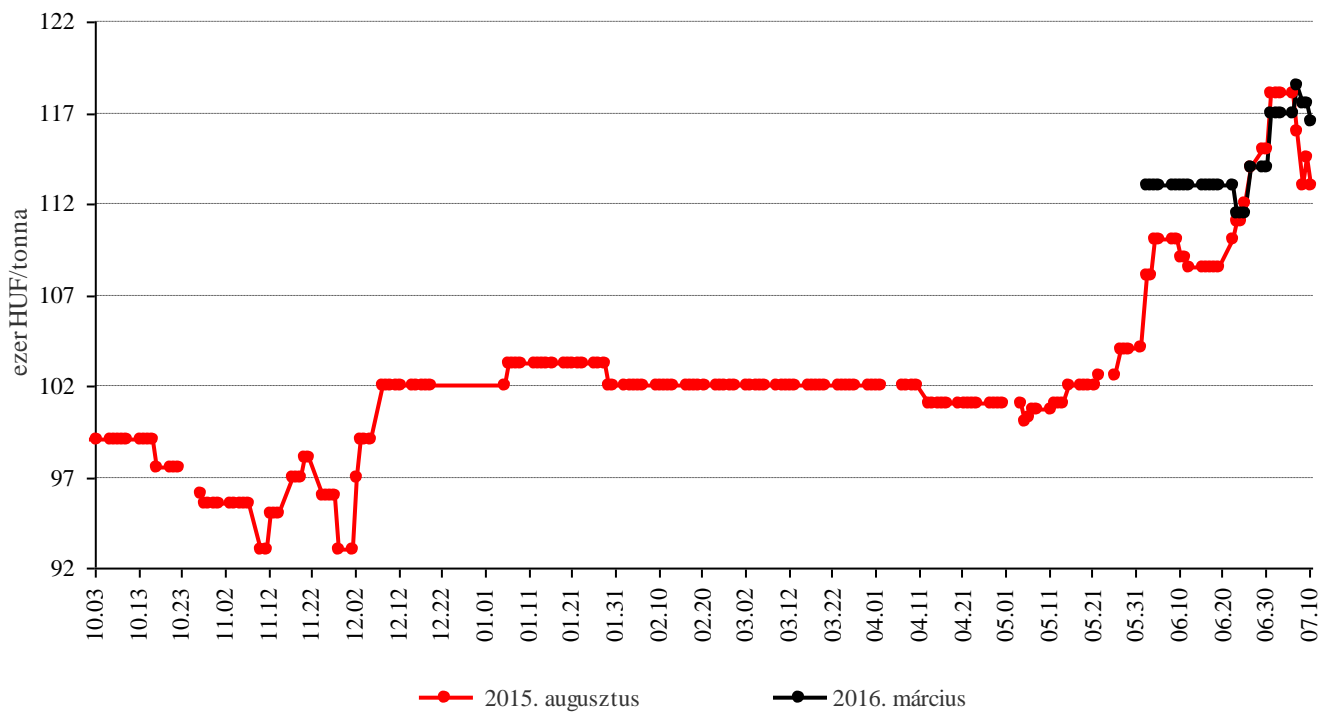
Forrás: Euronext/MATIF

13. ábra: A napraforgómag különböző határidőre szóló jegyzése a Budapesti Értéktőzsdén (2014-2015)



Forrás: BÉT

14. ábra: A repcemag különböző határidőre szóló jegyzése a Budapesti Értéktőzsdén (2014-2015)



Forrás: BÉT

16. táblázat: Az olajmagok és származékaik jegyzése a párizsi és a chicagói árutőzsdén (2015. július 10.)

Euronext/MATIF, Párizs			
	Szállítási határidő	EUR/tonna	HUF/tonna
REPCEMAG	2015. augusztus	393	122 609
	2015. november	397	123 937
	2016. február	395	123 468
	2016. május	392	122 297
	2016. augusztus	375	117 221
	2016. november	382	119 407
CME/CBOT, Chicago			
	Szállítási határidő	USD/tonna	HUF/tonna
SZÓJABAB	2015. július	383	107 779
	2015. augusztus	379	106 601
	2015. szeptember	376	105 775
	2015. november	376	105 590
	2016. január	378	106 211
	2016. március	376	105 570
SZÓJADARA	2015. július	403	113 366
	2015. augusztus	392	110 145
	2015. szeptember	387	108 875
	2015. október	383	107 698
	2015. december	383	107 667
	2016. január	381	107 202

Forrás: Euronext/MATIF, CME/CBOT

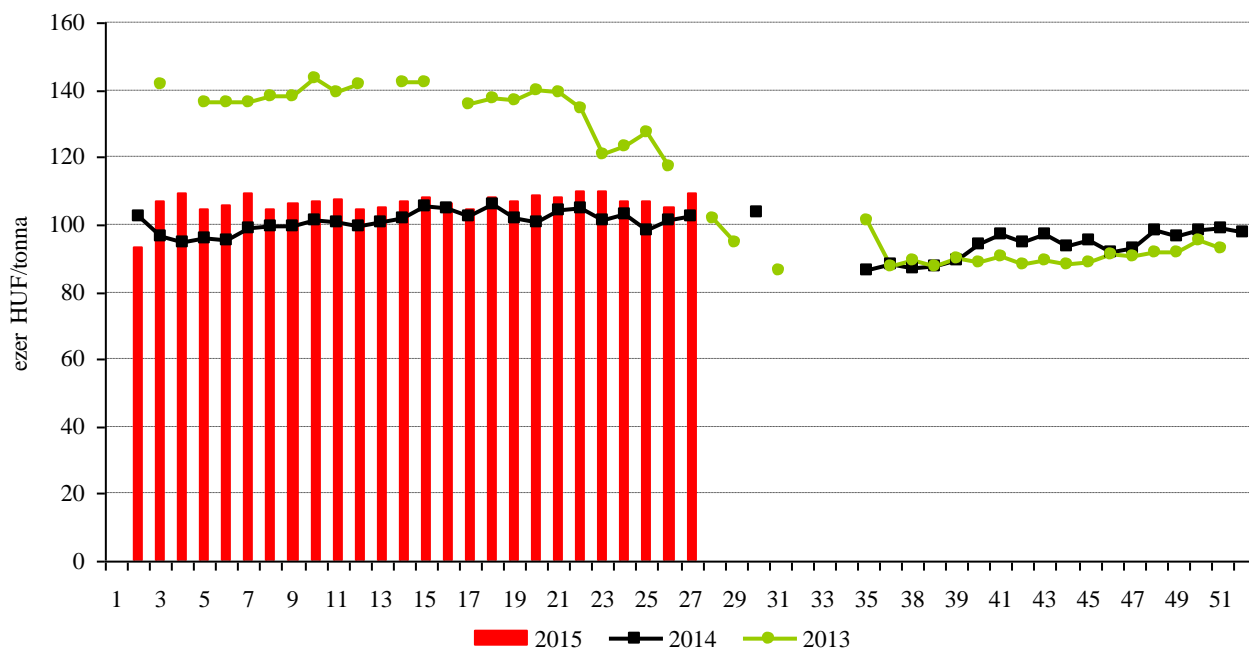
17. táblázat: A növényolajok és származékaik jegyzése Olaszországban és Ausztriában (2015. július 7.)

Termék	Ország	EUR/tonna	HUF/tonna
Napraforgóolaj (nyers)	Olaszország	808	255 009
Napraforgóolaj (finomított)		913	288 168
Szójaolaj (nyers)		708	223 429
Szójaolaj (finomított)		768	242 377
Napraforgódara	Ausztria	-	-
Repcedara		269	84 792

Forrás: Associazione Granaria di Milano, BPLW

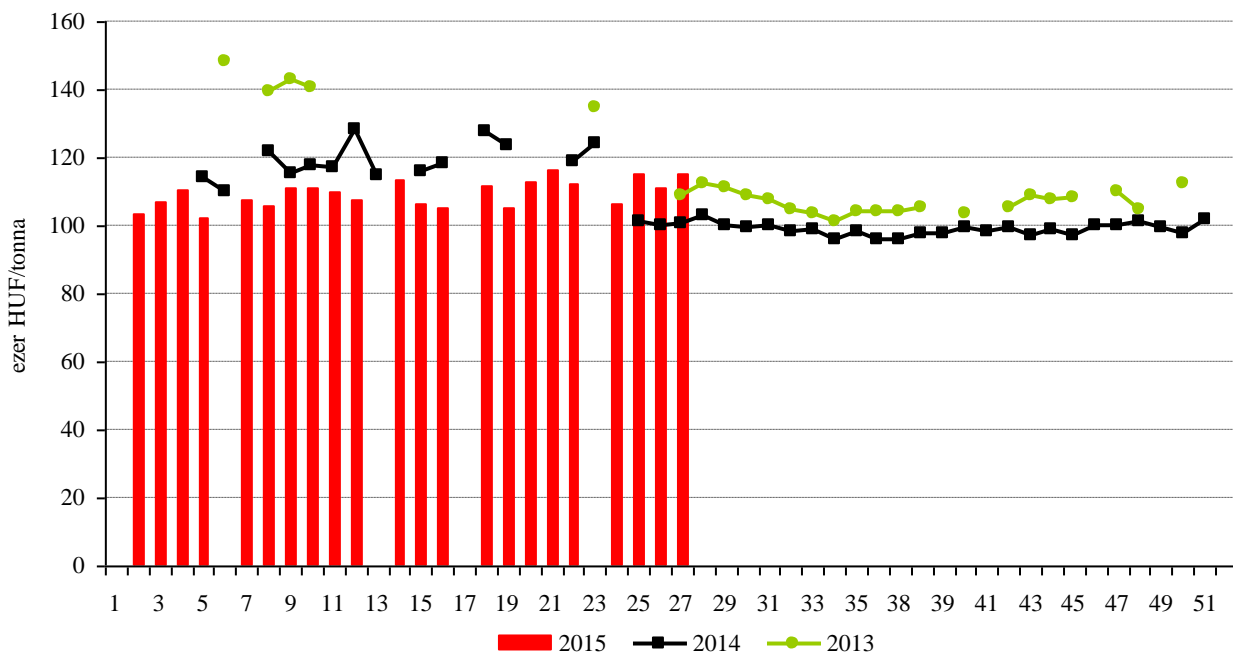
Termelői és kikötői árak

15. ábra: A napraforgómag heti termelői ára Magyarországon (2013-2015)



Forrás: AKI PÁIR

16. ábra: A repcemag heti termelői ára Magyarországon (2013-2015)



Forrás: AKI PÁIR

18. táblázat: **Az olajmagok és származékaik nemzetközi és európai kikötői ára**

		USD/tonna				
		2015. 06. 19.	2015. 06. 26.	2015. 07. 03.	2015. 07. 07.	
SZÓJA	BAB	USA FOB Gulf	389	394	407	390
		Brazília FOB Paranagua	365	385	400	389
		EU CIF, USA-ból	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.
		EU CIF Braziliából	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.
		Ukrajna FOB	405	405	406	395
		DARA	EU CIF Rotterdam	n.a.	n.a.	n.a.
	OLAJ	EU FOB Rotterdam	785	770	771	761
REPCE		Franciaország FOB Moselle	435	435	440	425
	MAG	EU, 00 CIF Hamburg	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.
		Ukrajna FOB	436	444	448	432
	DARA	EU FOB Hamburg	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.
	OLAJ	EU FOB Rotterdam	853	871	838	810
NAPRAFORGÓ	MAG	EU CIF Amszterdam	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.
	DARA	Franciaország CIF	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.
	OLAJ	EU FOB Rotterdam	890	910	845	900
		Fekete-tenger FOB	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.
NYERS PÁLMAOLAJ		EU CIF	658	665	n.a.	n.a.

Megjegyzés: FOB – Free on Board (kölségmentesen a hajó fedélzetére – megjelölt elhajozási kikötő), CIF – Cost, Insurance and Freight (kölség, biztosítás és fuvardíj – megnevezett rendeltetési kikötő); n. a. – nincs adat.

Forrás: Agrochart, Oil World

Olajmagpiaci információk

19. táblázat: A növényolajok és származékaik feldolgozóinak értékesítési ára Magyarországon

Megnevezés	Mértékegység	2014. 27. hét	2015. 26. hét	2015. 27. hét	2015. 27. hét/ 2014. 27. hét (százalék)	2015. 27. hét/ 2015. 26. hét (százalék)
Nyers napraforgóolaj	tonna	...	3 042	10	...	0
	HUF/tonna	...	232 020	262 216	...	113
Napraforgódara	tonna	3 197	3 560	3 176	99	89
	HUF/tonna	58 730	58 248	58 599	100	101
Nyers repceolaj	tonna	-	-	...
	HUF/tonna	-	-	...
Repcedara	tonna	820	3 493	1 651	201	47
	HUF/tonna	67 453	66 800	66 328	98	99

...= Adatvédelmi korlátok miatt nem közölhető adat.

Forrás: AKI PÁIR

20. táblázat: Az olajmagok és származékaik külkereskedelme Magyarországon

ezer tonna

		2014. január-április	2015. január-április	Változás (százalék)
Export	1205 Repcemag	79,45	155,85	196,1
	1206 Napraforgómag	182,29	158,49	86,9
	2304 Szójadara	16,81	28,11	167,2
Import	1205 Repcemag	19,77	20,76	105,0
	1206 Napraforgómag	46,30	20,22	43,6
	2304 Szójadara	118,26	129,63	109,6

Forrás: KSH

